

PRZYKŁADY LEKÓW DOZWOLONYCH W SPORCIE*

Andrzej Pokrywka

Zakład Badań Antydopingowych,
Instytut Sportu w Warszawie

Uwagi wstępne

Lista zawiera nazwy leków, uporządkowane wg klasyfikacji anatomiczno-terapeutyczno-chemicznej (ATC), które z reguły nie zawierają związków uznanych za dopingujące i mogą być stosowane do leczenia sportowców.

Przy korzystaniu z listy należy zwrócić uwagę na następujące rzeczy:

- w zestawieniu umieszczono zarówno preparaty, na które obowiązują recepty, jak i dostępne w wolnym obrocie
- przy każdej nazwie międzynarodowej danej substancji podano nazwy preparatów leczniczych zarejestrowanych w Polsce
- lista nie jest pełna a wybór przedstawionych preparatów w żaden sposób nie wartościuje ich skuteczności i nie jest formą reklamy.

W zestawieniu podano także przykłady „popularnych” leków (oznaczone symbolem !!), które zawierają środki uznane za dopingujące i których nie powinno się podawać sportowcom.

Niektóre preparaty (oznaczone symbolem **) mają w swoim składzie związki, dla których do końca 2003 roku obowiązywał dopuszczalny poziom w moczu. Są wśród nich preparaty zawierające kofeinę (dopuszczal-

ne stężenie w moczu sportowca: 12 µg/ml) i pseudoefedrynę (25 µg/ml). Zgodnie z najnowszą listą opublikowaną przez Światową Agencję Antydopingową (WADA) związki te (kofeina i pseudoefedryna, a także norefedryna) od 1 stycznia 2004 nie są uznawane za dopingujące. Jednak jeszcze nie wszystkie federacje sportowe przyjęły opracowany przez WADA Światowy Kodeks Antydopingowy i dostosowały do niego listę środków zakazanych. Może więc obowiązywać w nich stara lista, opracowana przez Komisję Medyczną MKOl. Ta uwaga dotyczy także środków miejscowo znieczulających, o których mowa w dalszej części.

W przypadku zapobiegania i/lub leczenia astmy lub astmy wysiłkowej u sportowców, jedynymi dozwolonymi do stosowania beta 2 - agonistami są: formoterol, salbutamol, salmeterol oraz terbutalina (oznaczone symbolem ‡) i to tylko w postaci inhalacji. Konieczne jest złożenie pisemnego zaświadczenia o ich zastosowaniu właściwym władzom medycznym (w Polsce – Komisji do Zwalczania Doping w Sporcie) zgodnie z rozdziałem 8 Międzynarodowego Standardu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych.

Zakazane jest ogólne podawanie glikokortykosteroidów (doustnie, doodbytniczo,

dożylnie lub domięśniowo). Wszystkie inne drogi podania, np. wstrzyknięcia dostawowe i domięśniowe, wymagają zgłoszenia lekarskiego zgodnie z rozdziałem 8 Międzynarodowego Standardu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych.

Zgodnie z przepisami antydotyngowymi poszczególnych federacji sportowych, w niektórych dyscyplinach zabronione jest stosowanie alkoholu i podczas zawodów mogą być przeprowadzane także testy wykrywające alkohol etylowy. Należy więc, przed podaniem preparatu leczniczego sportowcowi biorącemu udział w zawodach lub mającemu w niedługim czasie w nich wystąpić, sprawdzić czy dany preparat nie ma w swoim składzie alkoholu gdyż ewentualne jego podanie może spowodować pozytywny wynik kontroli antydotyngowej. Stosowanie alkoholu jest zabronione w następujących dyscyplinach:

- bilard
- bule
- gimnastyka
- karate
- łucznictwo
- narciarstwo
- pięciobój nowoczesny
- sporty lotnicze
- sporty motorowe
- sporty samochodowe
- sporty wrotkarskie
- triathlon
- zapasy.

Pewnym ograniczeniom poddane jest także stosowanie beta-blokerów. Przyjmowanie tych związków jest zabronione, jednak dotyczy to tylko zawodów (w łucznictwie i strzelectwie obowiązuje całkowity zakaz stosowania tych środków – także poza zawodami) i obowiązuje w następujących dyscyplinach:

- bilard
- bobsleje
- brydż

- bule
- curling
- gimnastyka
- kręglarstwo
- łucznictwo
- narciarstwo (dotyczy tylko skoków narciarskich i snowboardowego stylu wolnego)
- pięciobój nowoczesny
- pływanie (dotyczy tylko nurkowania i pływania synchronicznego)
- sporty lotnicze
- sporty motorowe
- sporty samochodowe
- strzelectwo
- szachy
- zapasy
- żeglarsstwo (dotyczy tylko wyścigów sterników – match race helms).

W federacjach sportowych, które nie dostosowały jeszcze swoich przepisów antydotyngowych do wytycznych WADA, może jeszcze obowiązywać lista opracowana przez Komisję Medyczną MKOl. Zgodnie z nią pewnym ograniczeniom podlega stosowanie miejscowych środków znieczulających (preparaty zawierające związki z tej grupy oznaczono #) i może być wymagane zaświadczenie o ich zastosowaniu. Wstrzyknięcie miejscowych środków znieczulających, miejscowe lub dostawowe, dopuszcza się jedynie w uzasadnionych z punktu widzenia medycznego przypadkach. Stosowane mogą być: bupiwakaina, lidokaina, mepiwakaina, prokaina itp, ale nie kokaina. Opublikowana przez WADA lista środków i metod niedozwolonych w sporcie, obowiązująca od 1.01.2004, nie zawiera miejscowych środków znieczulających (Uwaga! nie dotyczy kokainy).

Zaleca się aby przy leczeniu sportowców sprawdzać czy dobrane preparaty lecznicze nie zawierają substancji umieszczonych na „Liście związków zakazanych”

publikowanej przez Światową Agencję Antydopingową (WADA), Międzynarodowy Komitet Olimpijski, poszczególne federacje sportowe oraz krajowe organizacje zajmujące się walką z dopingiem w sporcie (w Polsce - Komisję do Zwalczenia Dopingu w Sporcie).

Niniejsze opracowanie ma charakter przykładowy. Korzystanie z niego nie zwalnia sportowca od odpowiedzialności za przestrzeganie aktualnie obowiązujących przepisów antydopingowych.

A – PRZEWÓD POKARMOWY I METABOLIZM

A01 – Preparaty stomatologiczne

acetylsalicylic acid – Nipas, **benzydamine hydrochloride** – Hascosept, Tantum Verde,

indometacin – Metindonium, **miconazole nitrate** – Daktarin

A02 – Leki stosowane w zaburzeniach wydzielania soku żołądkowego

alginic acid – Gealcid, **aluminium carbonate** – Kompensan, **aluminium glycinate** – Proacid, **aluminium hydroxide** – Aflomag, Alumag, Alusal, Gastal, Gastromal, Gealcid, Maalox, Manti, Simet-Al., **aluminium phosphate** – Gelatum Aluminium phosphorici, **ammonium glycyrrhizinatae** – Uldenol, Ulventrol, **cimetidine** – Altramet, Cimetidine, Cimetidinum, Histodil, **dimethicone** – Ceolat, Espoticon, Ulgamax, **lansoprazole** – Lanzul, **magnesium carbonate** – Gastal, Gastro, Proacid, Rennie Antacidum, Ulgamax, **magnesium hydroxide** – Aflomag, Alumag, Gastal, Gastromal, Maalox, Manti, Simet-Al, **magnesium trisilicate** – Magnosil, **misoprostol** – Cytotec, **omeprazole** – Bioprazol, Exter, Gasec, Helicid, Losec, Omeprazol - EGIS, Ortanol, Polprazol, Prazol, Ulzol, **pantoprazole** – Contro-

loc, **rabeprazole** – Pariet, **ranitidine hydrochloride** – Apo-Ranitidine, Histac, Novo-Ranitidine, Raniberl, Ranic, Ranigast, Ransan, Ranital, Ranitidine, Ranitin, Ranitydyna, Rflux, Solvetyl, Zantac, **simethicone** – Bobotic, Disfla-tyl, Espumisan, Gastrosil, Infacol, Manti, Simet, Simet-Al., **sucralfate** – Sucralfate, Ulcogant, Ulgastran, Venter.

A03 – Leki stosowane w czynnościowych zaburzeniach przewodu pokarmowego

atropine sulphate – Atropinum sulfuricum, Bellapan, **butylscopolamine** – Buscolysin, Buscopan, Scopolan, Scopolan compositum, **cisapride** – Coordinax, Gaspid, Gastronax, **ergotamine tartrate** – Bellergot, **mebeverine hydrochloride** – Duspatalin, **metamizole sodium** – Scopolan compositum, Spasmalgon, **metoclopramide hydrochloride** – Metoclopramid, Metoclopramidum, Pramidin, **papaverine hydrochloride** – Papaverinum hydrochloricum, Spasticol, Theopaverin, **phenobarbital** – Bellergot, **simethicone** – Meteospa-smyl.

A04 – Leki przeciwwymiotne i zapobiegające nudnościom

dimenhydrinate – Aviomarin, **dolasetron** – Anzemet, **granisetron hydrochloride** – Kytril, **ondansetron hydrochloride** – Atossa, Zofran, **tropisetron** – Navoban.

A05 – Leki stosowane w chorobach dróg żółciowych i wątroby

methenamine mandelate – Urosal, **pancreatin** – Hepa-Merz, **silibinin** – Sylicynar, Sylimarol, Sylivit, **valeriana extract** – Cholitol.

A06 – Leki przeczyszczające

bisacodyl – Bisacodyl, **lactitol** – Lactitol, **lactulose** – Duphalac, Lactulosum,

Normalac, Normase, **macrogol** – Forlax, Fortrans, **plantago ovata** – Laxacur, Otrębuski, **sennosides** – Regulax, Senalax, Senalax K, Senefol, Xenna, X-Prep.

A07 – Leki przeciwbiegunkowe, przeciwzakaźne, przeciwzapalne stosowane w chorobach przewodu pokarmowego
atropine sulphate – Reasec, **cromoglicate disodium** – Cropoz G, Nalcrom, **diphenoxylate hydrochloride** – Reasec, **loperamide hydrochloride** – Imodium, Loperamid, **nystatin** – Nystatin, Nystatyna.

A08 – Leki hamujące łaknienie
orlistat – Xenical

A09 – Leki poprawiające trawienie (z enzymami)
citric acid – Citropepsin, **pancreatin** – Combizym, Kreon, Lipancrea, Neo-Pancreatinum, Panzytrat, **pepsin** – Bepepsin, Citropepsin, Mixture pepsini, **valeriana extract** – Guttae stomachicae, Krople żołądkowe, Krople żołądkowe forte, Krople żołądkowe T.

A10 – Leki stosowane w cukrzycy
acarbose – Glucobay, **chlorpropamide** – Chlorpropamid, **glibenclamide** – Euc lamin, **gliclazide** – Diabezidum, Diabrezide, Diaprel, Gliklazyd, Glinormax, Norsulin, **glimepiride** – Amaryl, **glipizide** – Antidiab, Glibenese, Glipizide BP, Minidiab, **metformin hydrochloride** – Gluformin, Metforatio, Metformax, Metformin, Siofor, **miglitol** – Diastabol, **repaglinide** – NovoNorm, **rosiglitazone** – Avandia.

B – KREW I UKŁAD KRWIOTWÓRCZY

B01 – Leki przeciwzakrzepowe
acenocoumarol – Acenocoumarol,

Acenocoumarol, Sintrom, Syncumar, **acetylsalicylic acid** – Acard, Acesan, Anopyrin, ASA, Asopiryna, Aspmag, Aspirin Protect 100, Asprocol, Bestpirin, Calcipiryna, Cardiofil, Cardiopirin, Encopirin, Galocard, Polopiryna S, Polopiryna Cardio, Proficar, **clopidogrel** – Plavix, **dalteparin sodium** – Fragmin, **heparin sodium** – Heparin Biochemie, Heparinum.

B02 – Leki przeciwkrwotoczne
tranexamic acid – Exacyl.

C – UKŁAD SERCOWO-NACZYNIO- WY

C01 – Leki stosowane w chorobach serca

amiodarone hydrochloride – Cordarone, Opacorden, **digoxin** – Digoxin, **echinacea extract** – Cardiobonisol, **propafenone hydrochloride** (*Uwaga! Wykazuje także cechy beta-blokera*), Polfenon, Rytmonorm, **troxerutin** – Alliorut, **valeriana extract** – Cardiol C ** (**zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Cardiotonic, Cratinex, Neocardina.

C02 – Leki stosowane w chorobie nadciśnieniowej

clonidine hydrochloride – Iporel, **dihydralazine sulphate** – Dihydralazinum, **moxonidine** – Cynt, Physiotens, **prazosin hydrochloride** – Minipress, Polpressin, **terazosin hydrochloride** – Hytrin, Kornam.

C05 – Leki ochraniające ścianę naczyń
aescine – Aescin, Aesciven, Esceven, Haematoven, Reparil, Venożel, **calcium dobesilate** – Calcium dobesilate, Doxium, **diclofenac sodium** – Venożel, **diethylamine salicylate** – Aescin, Aesciven, Reparil Gel, **diosmin** – Detralex, **escherichia coli extract** – Poste-

risan **UWAGA!** Posterisan H !! zawiera hydrokortyzon (*patrz: Uwagi wstępne*), **heparin** – Helason, **heparin sodium** – Aescin, Esceven, Haematoven, Heparinum, Lioton, Savarix, **heparinoids** – Hirudoid, **peruvian balm** – Anusol, Hemorectal, Neo-Aesculan # (# *zawiera lidokainę* – *patrz: Uwagi wstępne*), Rectosec # (# *zawiera benzokainę* – *patrz: Uwagi wstępne*), Rectosol, **tribenoside** – Procto-Glyvenol # (# *zawiera lidokainę* – *patrz: Uwagi wstępne*), Venożel, troxerutin, Alliorut, Rutinoven, Rutoven, Sapoven T, Troxeratio, Troxerutin, Troxescorbin, Troxevasin, Venescin, Venolan, Venotrex.

C08 – Antagoniści wapnia

amlodipine – Cardilopin, **amlodipine besylate** – Amlopin, Amlozek, Norvasc, **diltiazem hydrochloride** – Blocalcin, Diacordin, Diltiazem, Dilzem, Oxycardil, **felodipine** – Plendil, **isradipine** – Lomir, **lacidipine** – Lacipil, **nifedipine** – Adalat pro infusione, Cordafen, Cordipin, Corinfar, Nifedipine, **nimodipine** – Nimotop, **nitrendipine** – Nitrendypina, **verapamil hydrochloride** – Apo-Verap, Isoptin, Lekoptin, Novo-Veramil, Staveran, Verapamil.

C09 – Leki działające na układ renina-angiotensyna

benazepril hydrochloride – Lotensin **UWAGA!** Lotensin HCT !! – zabroniony. Zawiera hydrochlorotiazyd. **candesartan cilexetil** – Atacand, **captopril** – Captopril, **cilazapril** – Inhibace **UWAGA!** Inhibace Plus !! – zabroniony. Zawiera hydrochlorotiazyd. **enalapril maleate** – Benalapril, Ednyt, Enalapril, Enap **UWAGA!** Enap H !! – zabroniony. Zawiera hydrochlorotiazyd. Enapress, Enarenal, Mapryl, **enalaprilate** – Enap, **eprosartan** – Teveten, **fosinopril sodium** – Monopril, **irbesartan** – Apro-

vel **UWAGA!** CoAprovel !! – zabroniony. Zawiera hydrochlorotiazyd. **lisinopril** – Diroton, Lisiprol, Prinivil, **losartan potassium** – Cozaar **UWAGA!** Hyzaar !! – zabroniony. Zawiera hydrochlorotiazyd. Lorista, Xartan, **perindopril UWAGA!** Noliprel !! – zabroniony. Zawiera indapamid. Prestarium, **quinapril** – Accupro **UWAGA!** Accuzide !! – zabroniony. Zawiera hydrochlorotiazyd. **ramipril** – Tritace, **telmisartan** – Miacardis, Pritor, **trandolapril** – Gopten, Tarka, **valsartan** – **UWAGA!** Co-Diovan !! – zabroniony. Zawiera hydrochlorotiazyd. Diovan, **verapamil hydrochloride** – Tarka.

C10 – Leki zmniejszające stężenie lipidów

acipimox – Olbetam, **atorvastatin** – Sortis, **bezafibrate** – Bezamidin, **ciprofibrate** – Lipanor, **colestipol hydrochloride** – Colestid, **colestyramine** – Questran, **colestyramine chloride** – Vasosan, **fenofibrate** – Fenoratio, Grofibrat, Lipanthyl, Lipofibrat, fluvastatin, Lescol, **gemfibrozil** – Gemfibril, Gevilon, Lipozil, **pravastatin** – Lipostat, **simvastatin** – Cardin, Simgal, Simredin, Vasilip, Zocor.

D – DERMATOLOGIA

D01 – Leki przeciwgrzybicze

amorolfine hydrochloride – Loceryl, **bifonazole** – Mycospor, Mycospor Onychoset, **ciclopirox** – Batrafen, **ciclopirox olamine** – Batrafen, **clotrimazole** – Canesten, Clotrimazolum, **econazole nitrate** – Pevaryl, Pevaryl Lipogel, Pevaryl P.V., **isoconazole nitrate** – Travogen, **ketoconazole** – Nizoral, **miconazole nitrate** – Daktacort (*zawiera hydrokortyzon*), Daktarin, Mycosolon (*zawiera mazipredon*), **nystatin** – Nystatyna,

terbinafine – Lamisil, **terbinafine hydrochloride** – Terbisil, Terbisil Kid.

D02 – Leki keratolityczne i działające ochronnie

dimethicone – Silol

D03 – Leki stosowane w leczeniu ran i owrzodzeń

clostridiopeptidase – Iruxol Mono, **dexpanthenol** – Alantan-Plus, Bepanthen, Bepanthen Plus Cream, Dermopanten, Panthenol, **echinacea extract** – Echinapur, Purex, **heparin sodium** – Alcepan, Cepan, Contractubex, Tointex, **troxerutin** – Alligel.

D04 – Leki przeciwświądowe, w tym przeciwhistaminowe, znieczulające itp.

bamipine lactate – Soventol, **dimetindene maleate** – Fenistil, **diphenhydramine hydrochloride** – Comarol.

D06 – Antybiotyki i chemioterapeutyki

aciclovir – Antivir, Hascovir, Ranviran, Supraviran, Virolex, Zovirax, **chloramphenicol** – Detreomycyna, **metronidazole** – Metronidazol, **sulfadiazine silver** – Dermazin, Flammacerium, Flammazine, **tetracycline hydrochloride** – Tetracyclinum.

D08 – Środki antyseptyczne i dezynfekujące

ethacridine – Rivanol, Rivanolum, Rywanol roztwór, **povidone-iodine** – Betadine, Braunovidon, Polodina-R, Polseptol, PV Jod.

D10 – Leki przeciwtrądzikowe

clindamycin phosphate – Dalacin T, **erythromycin** – Aknemycin, Aknemycin Plus, Isotrexin, Zineryt, **erythromycin cyclocarbonate** – Davercin,

D11 – Inne leki dermatologiczne

heparin sodium – Biherpan, **methenamine** – Stoppot, **methenamine mandelate** – Dezorol, Pedipur, **peruvian balm** – Balsolan.

G – UKŁAD MOCZOWO-PŁCIOWY I HORMONY PŁCIOWE

G01 - Ginekologiczne leki przeciwwykazane i antyseptyczne

ciclopirox olamine – Dafnegin, **clindamycin phosphate** – Dalacin, **clotrimazole** – Canesten, Clotrimazole, Clotrimazolum, Plimycol, **econazole nitrate** – Gyno-Pevaryl, **isoconazole nitrate** – Gyno-Travogen, **metronidazole** – Gynalgina, Metronidazol, **miconazole nitrate** – Gyno-Daktarin, Gyno-Femidazol, nystatin, Macmiror, Nystatyna, **povidone-iodine** – Betadine, Polseptol, **tiocnazole** – Gyno-Trosyd.

G02 – Inne leki ginekologiczne

benzydamine hydrochloride – Tantum Rosa, **bromocriptine mesylate** – Bromergon, Bromocorn, Ergolaktyna, Parlodel, **ergotamine tartrate** – Ergotaminum tartaricum.

G03 – Hormony płciowe i modulatory układu płciowego

levonorgestrel – Cyclo-Menorette, **norgestrel** – Cyclo-Progynova.

G03A – Hormonalne środki antykoncepcyjne do stosowania wewnętrznego

desogestrel – Marvelon, Mercilon, Novynette, Regulon, **ethinylestradiol** – Anteovin, Cilest, Diane-35, Femoden, Gravistat, Harmonet, Logest, Marvelon, Mercilon, Microgynon, Milvane, Minisiston, Minulet, Novynette, Progynon C, Regulon, Restovar, Rigevidon, Stediril, Tri-Minulet, Trinordiol 21, TriNovum, Triquilar, Tri-Regol, Trisiston, **gestoden** – Femoden, Harmonet, Logest, Milvane, Minulet, Tri-Minulet, **levonorgestrel**

– Anteovin, **ravistat** – Klimonorm, Microgynon, Minisiston, Postinor, Rigevidon, Stediril, Trinordiol 21, Triquilar, Tri-Regol, Trisiston, **norgestimate** – Cilest.

G04 – Leki urologiczne

alfuzosin – Dalfaz, **citric acid** – Citrolit, Potacitrin, **methenamine mandelate** – Urosal, **oxybutynin hydrochloride** – Ditropan, Driptane, **sildenafil citrate** – Viagra, **tamsulosin hydrochloride** – Omnic, **terazosin hydrochloride** – Hytrin, Kornam, **tolterodine tartrate** – Detrusitol, **valeriana extract** – Prostopol, Uroprost.

J – LEKI STOSOWANE W ZAKAŻENIACH

J01 – Leki przeciwbakteryjne do stosowania wewnętrznego

amoxicillin – Amotaks, Amoxicilline, Apo-Amoxi, Duomox, Hiconcil, Novamox, Ospamox, **amoxicillin/clavulanic acid** – Amoksiklav, Augmentin, Curam, Forcid, Ramoclav, Taromentin, **ampicillin** – Ampicillin, **ampicillin/sulbactam** – Unasyn, **azithromycin** – Sumamed, **benzylpenicillin potassium** – Penicillinum crystallisatum, **benzylpenicillin procaine** – Penicillinum procainicum, **benzylpenicillin sodium** – Penicillin G sodium Biochemie, **cefaclor** – Ceclor, CEK, Panclor, Vercef, **cefamandole nafate** – Mandol, Tarcefandol, **cefazolin sodium** – Biofazolin, Cefazolin Biochemie, Kefzol, **cefepime dihydrochloride** – Maxipime, **cefetamet pivoxil** – Tarcevis, **ceftriaxone disodium** – Rocephin, Tartriakson, **ceftriaxone sodium** – Biotrakson, Lendacin, Ofraamax, **cefuroxime axetil** – Bioracef, Zinnat, **cefuroxime sodium** – Biofuroksym, Plixym, Tarsime, Zinacef, **ciprofloxacin hydrochloride** – Cifran, Ciphin, Ciprinol, Ci-

probay, Cipronex, Cipropol, Quintor, **ciprofloxacin lactate** – Ciprinol, Ciprobay, Proxacin, **clarithromycin** – Fromilid, Klacid, **clindamycin hydrochloride** – Dalacin C, Klimicin, **clindamycin phosphate** – Dalacin C, Klimicin, **co-trimoxazole** – Apo-Sulfatrim, Bactrim, Biseptol, Duo-Septol, Groseptol, Septtrin, Two-Septol, **doxycycline hydrochloride** – Dotur, Doxycyclinum, **doxycycline monohydrate** – Doxyratio M, Supracyclin Tabs, Unidox Solutab, **erythromycin** – Erythromycinum, **erythromycin cyclocarbonate** – Davercin, **erythromycin estolate** – Erytromycinum pro suspensione, **erythromycin lactobionate** – Erythromycinum Intravenosum, **fosfomycin** – Monural, Monuril, **levofloxacin** – Tavanic, **meropenem** – Meronem, **methenamine mandelate** – Hexamandin, **metronidazole** – Metronidazol, **moxifloxacin** – Avelox, **nitrofurantoin** – Nifuratio, Siraliden, **norfloxacin** – Nolicin, Norbactin, **ofloxacin** – Oflofinex, Tarivid, Zanolin, **phenoxy-methylpenicillin** – Oспен, Taropen, **spectinomycin hydrochloride** – Trobicin, **tetracycline hydrochloride** – Tetracyclinum, **tinidazole** – Tinidazolium, Tinidazolium 0.2% in Glucosi 5%, **to-bramycin sulphate** – Nebcin.

J02 – Leki przeciwgrzybicze do stosowania wewnętrznego

amphotericin – AmBisome, **fluconazole** – Diflucan, Fluconazole, Flumycon, Mycosyst, **flucytosine** – Ancotil, **itraconazole** – Orungal, **ketoconazole** – Ketokonazol, Nizoral.

J05 – Leki przeciwwirusowe do stosowania wewnętrznego

abacavir – Ziagen, **aciclovir** – Aciclovir, Acix, Antivir, Herpesin, Heviran, Virolex, Zovirax, **didanosine** – Videx, **famciclovir** – Famvir, **indinavir sul-**

phate – Crixivan, **lamivudine** – 3 TC, Combivir, Zeffix, **ritonavir** – Norvir, **saquinavir** – Fortovase, Invirase, **stavudine** – Zerit, **valaciclovir** – Valtrex, **zalcitabine** – Hivid, **zidovudine** – Azovir, Combivir, Retrovir.

J07 – Szczepionki

bacterial lysate – IRS-19, **escherichia coli extract** – Uro-Vaxom.

L – LEKI PRZECIWNOWOTWOROWE I IMMUNOMODULUJĄCE

L03 – Leki immunostymulujące

bacterial lysate – Broncho-Vaxom, Luivac, Ribomunyl, **baptisia tinctoria extract** – Esberitox N, **echinacea extract** – Dr. Theiss Echinacea Kräuter, Echinacea-ratiopharm, Echinapur, Esberitox N, Immunol, Lymphozil, Succus Echinaceae, **thuja extract** – Esberitox N.

M – UKŁAD MIĘŚNIOWO-SZKIELETOWY

M01 – Leki przeciwzapalne i przeciwreumatyczne

acemetacin – Rantudil, **celecoxib** – Celebrex, **codeine phosphate** – Ardinex, Nurofen Plus, **dexibuprofen** – Dexprofen, Seractil, **diclofenac** – Naklofen, **diclofenac potassium** – Cataflam, Voltaren Acti, **diclofenac sodium** – Apo-Diclo, Arthrotec, Diclac, Dicloberl, DicloDuo, Diclofenac, Diclofenac Sodium E/C, Dicloratio # (# *roztwór do wstrzyknięć zawiera lidokainę* – patrz: Uwagi wstępne), Dicloreum, Feloran, Majamil, Naklofen, Olfen # (# *roztwór do wstrzyknięć zawiera lidokainę* – patrz: Uwagi wstępne), Rewodina, Veral, Voltaren, **echinacea extract** – Reumaherb, **flurbiprofen** – Ansaid, Flugalin, **ibuprofen** – Advil, Ardinex, Dolgit, Ibufen, Ibuprofen, Ibuprom, Nurofen, Nurofen An-

tigrip ** (** *zawiera pseudoefedrynę* – patrz: Uwagi wstępne), Nurofen Plus, **indometacin** – Metindol, **ketoprofen** – Bi-Profenid, Febrofen, Ketonal, Ketoprofen, Ketores, Profenid, **mefenamic acid** – Mefacid, **meloxicam** – Meloksam, Movalis, **misoprostol** – Arthrotec, **nabumetone** – Coxalgan, Relifex, Rodanol, **naproxen** – Apo-Naproxen, Naproxen, Sanaprox, **naproxen sodium** – Aleve, Anapran, Apranax, Naproxen, **nimesulide** – Aulin, **piroxicam** – Apo-Piroxicam, Feldene, Hotemin, Piroxicam, **rofecoxib** – Vioxx.

M02 – Leki do stosowania miejscowego w bólach stawów i mięśni

aescine – Venożel, **benzydamine hydrochloride** – Benalgin, Tantum, **diclofenac** – Naklofen, **diclofenac sodium** – Dicloratio, Feloran, Olfen # (# *roztwór do wstrzyknięć zawiera lidokainę* – patrz: Uwagi wstępne), Venożel, Veral, Voltaren Emulgel 1%, Voltenac, **diethylamine salicylate** – ABS-Salbe, Algesal # (# *zawiera myrtekainę* – patrz: Uwagi wstępne), Saldiam, **etofenamate** – Rheumon, Thermo-Rheumon, Traumon, **heparinoids** – Lumbolin, Mobilat, **ibuprofen** – Deep Relief „Dr Żel”, Dolgit, Ibutop, **indometacin** – Elmetacin, **ketoprofen** – Fastum, Febrofen, Ketoprofen, Profenid, **myrtecaine** – Algesal, **naproxen** – Emochol, Naproxen, **nicoboxil** – Finalgon, **nonivamide** – ABS-Salbe, Finalgon, **peruvian balm** – Aromagel, **piroxicam** – Feldene, Feldene, Piroxicam, Reumador, **tribenoside** – Venożel.

M03 – Leki zwiotczające mięśnie

baclofen – Baclofen, **tizanidine** – Sirdalud, **tolperisone hydrochloride** – Mydocalm # (# *roztwór do wstrzyknięć zawiera lidokainę* – patrz: Uwagi wstępne).

M04 – Leki przeciw dnie

allopurinol – Allopurinol, Allupol, Apo-Allopurinol, Milurit, Zyloric, **citric acid** – Citrolyt, Potacitrin.

M09 – Inne leki stosowane w zaburzeniach układu mięśniowo-szkieletowego
hylan G-F 20 – Synvisc.**N – OŚRODKOWY UKŁAD NERWOWY****N02 – Leki przeciwbólowe**

acetylsalicylic acid – Alka-Prim, Alka-Seltzer, Anopyrin, Antygrypin ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Ascalcin, Ascodan, Asopiryna, Aspirin, Asprocol, Bestpirin, Calcipiryna, Coffepar ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Coffepirine - tabletki od bólu głowy** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Encopirin, Eto-mar ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Etopiryna - tabletki od bólu głowy ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Migpriv, Miraspryn, Neopyrin ASA ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Novaspryn, Panpiryna - tabletki od bólu głowy ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Paranalgin ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Polopiryna, Polopiryna C, Polopiryna S, Ring N** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Salpirin, Tabletki od bólu głowy ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Tabletki przeciw grypie ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Tegal ASS, Tomapyrin ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Tomapyrin C ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Upsarin, Upsarin C, **atropine methylnitrate** – Tolargin, **codeine phosphate** – Antidol, Ascodan, Codespan, Dafalgan-Codeine, Efferalgan-Codeine, Solpadeine

** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Talvosilen, **dextromethorphan hydrobromide** – Coldrex Nite, Gripex ** (** zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne), Grypolek ** (** zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne), Grypostop ** (** zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne), Grypostop Mix ** (** zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne), **dihydroergotamine mesylate** – Dihydroergotaminum, **dihydroergotamine tartrate** – Dihydroergotaminum tartaricum, Hydacorn ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), **ergotamine tartrate** – Coffecorn ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), **guaifenesin** – Grypolek ** (** zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne), **metamizole sodium** – Benal-pharm ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Gardan P, Pyralgin, Pyralginum, Tolargin, **metoclopramide hydrochloride** – Migpriv, **papaverine hydrochloride** – Tolargin, **paracetamol** – Acenol, Acenol cum Coffeino ** (** zawiera kofeinobenzoesan sodu – patrz: Uwagi wstępne), Analget ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Antidol, Apap, Benuron, Calpol, Cefalgin ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Codespan, Codipar, Coffepar ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Coldrex HotRem, Coldrex Nite, Coldrex Tablets ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Dafalgan-Codeine, Dolores ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Efferalgan, Efferalgan dla dzieci, Efferalgan vitamin C, Efferalgan-Codeine, Fervex, Gripex** (** zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne), Grip-postad, Grippostad C ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Grypolek ** (** zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne), Grypostop **

(** zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne), Grypostop Mix ** (** zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne), Guaralgan ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Hedalgan ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Lekadol ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Neopyrin ASA, Novo-Gesic, Pabitan ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Panadol, Panadol Extra ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Panpiryna - tabletki od bólu ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Paracetamol, Paranalgin ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Plicet, Pro-Miss ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Saridon ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Solpadeine ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Tabcin Trend ** (** zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne), Talvosilen, Tazamol, Tomapyrin ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Tomapyrin C ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), **phenylephrine hydrochloride** – Coldrex HotRem, Coldrex Tablets ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), **phenytoin** – Hydacorn ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), **promethazine hydrochloride** – Coldrex Nite, **propyphenazone** – Analget ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Cefalgin ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), Gardan P, Saridon ** (** zawiera kofeinę – patrz: Uwagi wstępne), **rizatriptan** – Maxalt, **sumatriptan** – Imigran, **tramadol hydrochloride** – Poltram, Slovadol, Tramadol, Tramadol - Lannacher, Tramal, **zolmitriptan** – Zomig.

N03 – Leki przeciwdrgawkowe

carbamazepine – Amizepin, Neurotop, Tegretol, Timonil, **clonazepam** – Clo-

nazepamum, Rivotril, **ethosuximide** – Petinimid, Ronton, **felbamate** – Taloxa, **gabapentine** – Neurontin, **lamotrigine** – Lamictal, **oxcarbazepine** – Trileptal, **phenobarbital** – Luminalum, Phenydantin, **phenytoin sodium** – Epanutin Parenteral, Phenydantin, Phenytoinum, **primidone** – Mizodin, **tiagabine** – Gabitril, **topiramate** – Topamax, **valproate magnesium** – Dipromal, **valproate sodium** – Depakine, Orfiril, Vupral.

N04 – Leki stosowane w chorobie Parkinsona

amantadine hydrochloride – Viregyt K, **amantadine sulphate** – Amantix, **biperiden hydrochloride** – Akineton, **biperiden lactate** – Akineton, **bromocriptine mesylate** – Bromergon, Bromocorn, Ergolaktyna, Parlodel, **entacapone** – Comtan, **levodopa** – Madopar, Nakom, Pardopa, Poldomet, Sinemet, **pergolide mesilate** – Permax, **ropinirole hydrochloride** – Requip.

N05 – Leki psycholeptyczne

alprazolam – Afobam, Alprox, Neurol, Xanax, Zomiren, **amisulpride** – Solian, **bromazepam** – Lexotan, **buspirone hydrochloride** – Buspirone, Mabuson, Spamilan, **chlordiazepoxide** – Elenium, **chlorprothixene** – Chlorprothixen, **clobazam** – Frisium, **clorazepate dipotassium** – Cloranxen, Tranxene, **clozapine** – Klozapol, Leponex, **diazepam** – Diazepam Lipuro, Diazepam RecTubes, Relanium, Relsed, **flunitrazepam** – Rohypnol, **flupentixol decanoate** – Fluanxol, **flupentixol dihydrochloride** – Fluanxol, **fluphenazine dihydrochloride** – Mirenil, **haloperidol** – Haloperidol, **haloperidol decanoate** – Decaldol, Haloperidol decanoat, **hydroxyzine hydrochloride** – Atarax, Hydroksyzyna, Hydroxyzinum, **levomepromazine maleate** – Tisercin, **lithium carbonate** –

Lithium carbonicum, **lorazepam** – Lorafen, **lormetazepam** – Noctofer, **midazolam** – Dormicum, Fulsed, Midanium, Sopodorm, **midazolam maleate** – Dormicum, **nitrazepam** – Nitrazepam, **olanzapine** – Zyprexa, **oxazepam** – Oxazepam, **phenobarbital** – Milocardin, **quetiapine** – Seroquel, **risperidone** – Rispolept, **temazepam** – Signopam, **thioridazine hydrochloride** – Thioridazin, **valeriana** – Tabletki uspokajające, **valeriana extract** – Cratinex, Hova, Intractum Valerianae, Kalms, Lekosen, Neospamol, Neospasmina, Nervendragees-ratiopharm, Nervomix, Nervosol, Nervobonisol, Passispasmin, Persen, Spokostada, Valdispert, Valerin, Vallup, Valused, Waleriana na dzień, Waleriana na noc, **zolpidem** – Stilnox, **zopiclone** – Imovane, Zopiratio, **zuclopenthixol acetate** – Clopixol, **zuclopenthixol decanoate** – Clopixol depot, **zuclopenthixol dihydrochloride** – Clopixol.

N06 – Psychoanaleptyki

amitriptyline – Amitriptylinum, **citalopram hydrobromide** – Cipramil, **clomipramine hydrochloride** – Anafranil, Hydiphen, **dibenzepin hydrochloride** – Novetil, **fluoxetine hydrochloride** – Bioxetin, Deprenon, Deprexetin, Fluoksetyna, Fluoxetin, Prozac, Seronil, **fluvoxamine maleate** – Fevarin, **maprotiline hydrochloride** – Ludiomil, **mianserin hydrochloride** – Lerivon, Mianserin, Norserin, **moclobemide** – Aurorix, Mobemid, Mocloxil, **paroxetine** – Seroxat, **reboxetine** – Edronax, **sertraline** – Zolof, **venlafaxine** – Efectin.

N07 – Inne leki wpływające na układ nerwowy

betahistine – Betaserc, Microser, **butypropion hydrochloride** – Zyban, **cinnarizine** – Cinnarizinum, **flunarizine** – Flunarizinum.

P – LEKI PRZECIWPASOŻYTNICZE, OWADOBÓJCZE I REPELENTY

P01 – Leki stosowane przeciw pierwotniakom

chloroquine diphosphate – Arechin, **pyrimethamine** – Daraprim, Pyrimen.

P02 – Leki przeciwwrobacze

albendazole – Zentel, **mebendazole** – Vermox, **pyrantel pamoate** – Pyrantelium.

R – UKŁAD ODDECHOWY

R01 – Leki stosowane w chorobach nosa

azelastine hydrochloride – Allergodil, **budesonide** – Buderhin (*aerazol do nosa*), Horacort (*aerazol do nosa*), Rhinocort (*aerazol do nosa*), Tafen (*aerazol do nosa*), **cromoglicate disodium** – Cromohexal, Cromohexal, Cromosol, Cropoz N, Lomusol, Vividrin, **dextromethorphan hydrobromide** – Actifed ** (** zawiera *pseudoefedrynę* – patrz: *Uwagi wstępne*), **diphenhydramine hydrochloride** – Betadrin, **flunisolide** – Syntaris (*aerazol do nosa*), **levocabastine hydrochloride** – Histimet, **mometazone furoate monohydrate** – Nasonex (*aerazol do nosa*), **nedocromil sodium** – Tilarin, **oxymetazoline hydrochloride** – Acatar, Afrin, Nasivin, Oxalin, Resoxym, **peruvian balm** – Aromagel, **phenylephrine hydrochloride** – Nasal spray, Rhinopront, **tetryzoline hydrochloride** – Tyzine, **xylometazoline hydrochloride** – Donosan, Otrivin, Risaxyl # (# zawiera *lidokainę* – patrz: *Uwagi wstępne*), Xylogel, Xylometazolin, Xylorhin.

R02 – Leki stosowane w chorobach gardła

flurbiprofen – Streptfen.

R03 – Leki stosowane w chorobach obturacyjnych dróg oddechowych

budesonide – Budesonid (*aerazol wziewny*), Horacort (*aerazol wziewny*), Pulmicort (*zawiesina lub proszek do inhalacji*), Symbicort (*zawiera formoterol* ‡ - *patrz: Uwagi wstępne; inhalator proszkowy*), **cromoglicate disodium** – Cromogen, Cromohexal, Cropoz Plus, Intal, **formoterol fumarate** ‡ (‡ *patrz: Uwagi wstępne*), Foradil (*proszek do inhalacji*), Symbicort (*zawiera budesonid; proszek do inhalacji*), **formoterol fumarate dihydrate** ‡ (‡ *patrz: Uwagi wstępne*), Oxis (*proszek do inhalacji*), **guaifenesin** – Baladex, **ipratropium bromide** – Atrovent **UWAGA!** Berodual !! – zabroniony. Zawiera fenoterol. Steri-Neb Ipratropium, **montelukast sodium** – Singulair, **nedocromil sodium** – Tilade-mint, **salbutamol sulphate** ‡ (‡ *patrz: Uwagi wstępne*), Salamol EB (*aerazol wziewny*), Salbutamol (*aerazol wziewny*) **UWAGA!** Pod nazwą Salbutamol!! zarejestrowane są także inne formy leków: tabletki, syrop i roztwór do wstrzyknięć. Są one ZABRONIONE, Salbuvent (*aerazol wziewny*), Steri-Neb Salamol (*roztwór do nebulizacji*), Ventodisk (*proszek do inhalacji*), Ventolin (*aerazol wziewny; płyn do inhalacji z nebulizatora*), **salmeterol xinafoate** ‡ (‡ *patrz: Uwagi wstępne*), Seretide (*zawiera flutikazon; proszek do inhalacji*), Serevent (*aerazol wziewny*), **terbutaline sulphate** ‡ (‡ *patrz: Uwagi wstępne*), Bricanyl (*proszek do inhalacji*), **theophylline** – Afonilum, Baladex, Euphyllin, Theo-Dur, Theophyllinum, Theophyllinum prolongatum, Theoplus, Theospirex, Theovent, **zafirlukast** – Accolate

UWAGA! Zabronione jest przyjmowanie w każdej formie preparatów:

- **klenbuterolu**
- **fenoterolu** (Berodural !!, Berodural

N !!, Berotec N 100 !!, Fenoterol !!)

– **reproterolu**

R05 – Leki stosowane w kaszlu i przeziębieniu

Pinimentol, Sinupret, **acetylcysteine** – ACC, Acetylocysteina, Acypront, Flumucil, Tussicom, **ambroxol hydrochloride** – Aflegan, Ambro, Ambrohexal, Ambroksol, Ambrosan, Ambrosol, Ambroxol, Bronchopront, Deflegmin, Flavamed, Mucosolvan, Mukobron, **ammonium glycyrrhizinae** – Bronchicum (# *zawiera prokainę – patrz: Uwagi wstępne*), **bromhexine hydrochloride** – Bisolvon, Bromhexin, Flegamina, **butamirate citrate** – Sinecod, **carbocysteine** – Cimolan, Mucopront, Mukolina, PectoDrill, **codeine phosphate** – Codeinum phosphoricum, Neoazarina, Sirupus Pini compositus, Sirupus Tussipini, Syrop sosnowy złożony, Thiocodin, **dexpanthenol** – Acodin, **dextromethorphan hydrobromide** – Acodin, Argotussin, Contril, Dextatussin, Robitus-sin Antitussicum, Robitus-sin Junior, Tussal, **echinacea extract** – Echinasal, Pectobonisol, Plantifort, **guaifenesin** – Coldrex Broncho, Contril, Guajazyl, Robitus-sin Expectorans, **peruvian balm** – Depulol, Pulmex, Pulmex Baby.

R06 – Leki przeciwhistaminowe

azelastine hydrochloride – Allergodil, **cetirizine dihydrochloride** – Allertec, Amertil, Cetalergin, Cirrus ** (** *zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne*), Letizen, Virlix, Zyrtec, **clemastine fumarate** – Clemastinum, **dime-tindene maleate** – Fenistil, **fexofenadine hydrochloride** – Telfast, **ketotifen fumarate** – Ketof, Ketotifen, Ketotifen, Pozitan, Zaditen, **loratadine** – Aleric, Clarinase ** (** *zawiera pseudoefedrynę – patrz: Uwagi wstępne*), Claritine, Flonidan, Loratadyna, Loratan, Lorati-

ne, Nalergine, Rotadin, **mizolastine** – Mizollen, **promethazine hydrochloride** – Diphergan, Polfergan, Promethazine, **thiethylperazine maleate** – Torecan.

S – NARZĄDY WZROKU I SŁUCHU

S01 – Leki oftalmologiczne

aciclovir – Cusiviral, Virolex, Zovirax, **atropine sulphate** – Atropinum sulfuricum, **chloramphenicol** – Oftalmolosa Cusi, Spersadexoline (*zawiera dek-sametazon*), **cromoglicate disodium** – Cromohexal, Cusicrom, Hay-Crom, Lecrolyn, Opticrom, Polcrom, Vividrin, **dexamethasone** – Dexamethason 0.1%, Maxitrol, **dexpanthenol** – Corneregel, **diclofenac sodium** – Naclof, **diphenhydramine hydrochloride** – Betadrin, **erythromycin** – Oftalmolosa Cusi Erythromycin, **indometacin** – Indocid, **levocabastine hydrochloride** – Histimet, **naphazoline hydrochloride** – Alergotfal, **nedocromil sodium** – Tilavist, **norfloxacin** – Chibroxin, **ofloxacin** – Floxal, **oxymetazoline hydrochloride** – Afrin, **phenylephrine hydrochloride** – Analux, Neo-Synephrine, **polyvidone** – Oculotect, Vidisept, **tetryzoline hydrochloride** – Spersadexoline (*zawiera dek-sametazon*), Spersallerg, Starazolin, Visine, **tobramycin** – Tobrex, **troxerutin** – Posorutin.

V – RÓŻNE

V03 – Pozostałe środki lecznicze

acetylcysteine – ACC, Fluimucil Antidote.

Piśmiennictwo:

- Beispielliste zulässiger Medikamente; Nationale Anti Doping Agentur; Stand: 01. Januar 2004.
- List of permitted medicines for common illnesses valid as of 1 January 2004; Swiss Olympic Association.
- Liste der erlaubten Wirkstoffe für Ärztinnen und Ärzte, Apothekerinnen und Apotheker; Fachkommission für Doping-Bekämpfung von Swiss Olympic; gültig ab 1.1.2003.
- Olympic Movement Anti-Doping Code; Appendix A - Prohibited classes of substances and prohibited methods 2003.
- Pharmindex-Kompodium 2002; Wydawnictwo MediMedia International Sp. z o.o.
- The World Anti-Doping Code; The 2004 Prohibited List; International Standard; World Anti-Doping Agency 17, March 2004.
- Union Internationale de Pentathlon Moderne Medical Rules; March 2003.
- The World Anti-Doping Code; International Standard for Therapeutic Use Exemptions
- Indeks Leków Medycyny Praktycznej 2004, Kraków 2004.

Komisja do Zwalczania Doping w Sporcie,
00-449 Warszawa, ul. Łazienkowska 6a
tel./fax (+48 22) 629 52 06
Zakład Badań Antydopingowych Instytutu Sportu
01-982 Warszawa, ul. Trylogii 2/16
tel./fax (+48 22) 834 94 05